

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 Bergen

Trondheim, 22.04.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2020/5994

Saksbehandler:
Egil Postmyr

Forslag til åpning av kyststrekket fra grensen til Trøndelag fylke til Vega i Nordland for kommersiell taretråling fra Trøndelag til Vega

Miljødirektoratet viser til samrådfunksjonen med Fiskeridirektoratet i nasjonal forskrift om taretråling. Det er ikke sannsynliggjort at sjøfuglbestandene i området tåler taretråling. Saken må sendes tilbake til arbeidsgruppa.

Miljødirektoratet viser til brev fra Fiskeridirektoratet datert 24. februar 2022 med høring *Forslag til åpning av kyststrekket fra grensen til Trøndelag fylke til Vega i Nordland for kommersiell taretråling*

Saken er ikke godt nok opplyst

Sjøfuglbestandene langs kysten er generelt nedadgående. Det er svært viktig å hindre ytterligere negativ påvirkning på sjøfugl. Flere arter lever og beiter i tareskogen og hensynet til disse må vurderes nøye når det planlegges å ta nye arealer langs kysten i bruk til næringsformål.

For taretråling må vurderingen baseres på kunnskap om områdene og de bestander av sjøfugl som trålingen kan få konsekvenser for. For å kunne vedta forskriften må Fiskeridirektoratet som forvaltningsorgan, sørge for at saken er godt nok opplyst, jf. forvaltningslovens § 37.

Miljødirektorat har vært kjent med prosessen med etablering av en forskrift for taretråling fra Trøndelag til og med Vega siden 2020. Vi har påpekt underveis at kunnskapsgrunnlaget for hvordan taretråling i dette området vil påvirke sjøfugl, mangler. Dette standpunktet er opprettholdt av Statsforvalteren i Nordland gjennom arbeidet i arbeidsgruppa med oppgave om å utarbeide en regional forskrift.

Generell kunnskap hentet fra Sklinna noe lenger sør viser at toppskarven beiter i tareskogen som tråles. Det betyr at det for de foreslåtte områdene kan det være risiko for redusert hekkesuksess, men som da ikke er avklart.

Det må sannsynliggjøres at sjøfuglene tåler belastningen fra trålingen

Forskriften er tydelig på at *det må sannsynliggjøres at belastningen fra trålingen tåles*. Av tareforskriften § 5, andre ledd framgår:

"Fiskeridirektoratet kan, i samråd med Miljødirektoratet, åpne for høsting av tang og tare for inntil 5 år av gangen dersom det er sannsynlig at ressursen og økosystemet i området kan tåle den belastningen høstingen innebærer."

Aktiv bruk av forskriften der ansvarlig myndighet ikke kan dokumentere at tråling er bærekraftig, må resultere i områder der tråling ikke blir tillatt. Dette blir i høringsutkastet feilaktig tolket som etablering av verneområder. Det står:

"Dersom Miljødirektoratet skulle mene at det er behov for å etablere ytterligere verneområder med forbud mot taretråling av føre-var-hensyn for å beskytte sjøfugl, vil det være opp til Miljødirektoratet å sette i gang en prosess med et slikt siktemål. Fiskeridirektoratet vurderer det slik at også etablering av verneområder av føre-var-hensyn må ledsages av en begrunnelse som sannsynliggjør at høsting kan innebære en risiko for sjøfuglbestander i det aktuelle området. Forslag om å gi ytterligere områder vern bør fremmes med en konkret begrunnelse, samt angivelse av det aktuelle området/områdene."

Når Fiskeridirektoratet ikke har tilstrekkelig kunnskap om følgene av trålingen, skal det tas sikte på å unngå vesentlig skade på naturmangfoldet, jf. føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 som etter naturmangfoldloven § 7 skal legges til grunn som retningslinje ved all utøving av offentlig myndighet.

Vi viser ellers til naturmangfoldlovens § 7 (*prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12*) om at prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Dette er ikke gjort. Det er kun henvist til at *"Forskriftens krav korresponderer med naturmangfoldlovens overordnede krav til utredning"*, men det ikke vist hvordan.

Fiskeridirektoratet skriver i høringsnotatet:

"... Fiskeridirektoratet forutsetter at Miljødirektoratet som rette fagmyndighet tar ansvar for å fremskaffe og formidle kunnskap om effektene av taretråling på sjøfugl."

Miljødirektoratet tillegges dermed feilaktig ansvaret for å utrede påvirkning på sjøfugl. Forvaltningsloven § 37 legger ansvaret for at saken er tilstrekkelig opplyst til forvaltningsorganet

som fastsetter forskriften. Det er ansvarlig myndighet Fiskeridirektoratet som må sørge for at kunnskapen er tilgjengelig.

Selv om sjøfugl reguleres etter naturmangfoldloven med hensyn til jakt, betyr ikke det at Miljødirektoratet har ansvaret for å utrede saken når vedtaket skjer etter havressursloven.

Når det gjelder kunnskap om trålingens effekter under vann, har Miljødirektoratet fulgt Havforskningsinstituttets arbeid på dette feltet med interesse. Denne delen av jobben er godt gjort og riktig vurdert. Vi påpekte imidlertid allerede i 2013 at bildet ikke blir fullstendig før også sjøfugl ble vurdert på samme måte. Det kunne vært gjort med f.eks. NINA som underleverandør på sjøfugl.

Sjøfuglene er en svært viktig del av kystøkosystemet. Da det i høringsnotatet ikke er sannsynliggjort at bestander av sjøfugl tåler taretråling, mener Miljødirektoratet at Fiskeridirektoratet som forvaltningsmyndighet pr. i dag ikke kan vedta forskriften fra Trøndelag til Vega.

Manglende avklaringer ved dissens

Fiskeridirektoratet har lagt fram forslaget til tross for at hele arbeidsgruppa ikke står samlet bak forslaget. Det står:

"Med unntak av Statsforvalteren i Nordland, mener arbeidsgruppen at det er forsvarlig å åpne kyststrekket fra trøndelagsgrensen til Vega for kommersiell tarehøsting, så fremt det settes begrensninger på høsteaktiviteten."

Denne uenigheten burde vært mer avklart og svart ut i høringsnotatet. Miljødirektoratet støtter for øvrig Statsforvalteren i Nordland sitt standpunkt i saken.

Konklusjon

En slik forskrift skal fremmes i samråd med Miljødirektoratet, men vi stiller oss ikke bak det forslaget som er fremmet i denne høringen.

Miljødirektoratet kan dermed ikke godta at det åpnes for høsting av tang og tare i det aktuelle feltet området fra Trøndelag til Vega. Saken må sendes tilbake til arbeidsgruppa for ny vurdering.

Vi tar gjerne et møte om saken.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Signe Nåmdal
avdelingsdirektør

Kari Holden
seksjonsleder

Kopi:

Klima- og miljødepartementet
Statsforvalteren i Nordland

Postboks 8013 Dep
Postboks 1405

0030
8002

OSLO
Bodø

Vedlegg

- 1 Brev fra Nordland fylkeskommune til Miljødirektoratet 27. april 2020
- 2 Brev fra Miljødirektoratet til Nordland fylkeskommune 12.6.2020
- 3 Brev fra Fiskeridirektoratet til Miljødirektoratet 28.10.2020